

Livets Røre sin gamle Tryllemagt over hende og fyldte hendes Hjerte helt. Hun skrev derom til sin Veninde i Breslau:

„Har du nogensinde rigtig tænkt over, hvilken fortvivlet Lod vor Tid — vor store, skønne, virksomme Tid! — har beredt Børnene i fattige Forhold, og hvor ubarmhertigt lidt der fra Samfundets Side hidtil er gjort for at skabe dem en menneskelig (eller blot naturlig) Tilværelse? Fra et tomt Rum, der kaldes et Hjen, og hvor de sjelden ser hverken Mor eller Far, drives de smaa Stakler til en Skole, der for de fleste staar som en offentlig Straffeanstalt, og som i mange Tilfælde heller ikke er meget andet. Samfundet, som de skulde lære at se hen til med Tillid og Fortrøstning som deres usvigelige Forsorg og Beskytter, møder dem overalt i sin mindst tiltalende Skikkelse: som en ufordragelig Skolemester, et brutalt Politi, et nærgaaende Fattigforstanderskab, en Præst, der taler til dem om Død og Dom og Helvede. Hvor skal der under disse Omstændigheder kunne vækkes en Samfundsaaend i dem, hvoraf engang i Tidernes Løb en virkelig borgerlig Broderskabsfølelse kan udvikle sig? Paa en Befæstelse af det opløste Familjeliv nytter det vist næppe at tænke. Forældrehjemmet, der før var Samfundslivets Basis, er vistnok en Institution, der er dødsdømt af Udviklingen. Men hvad skal der da sættes i Stedet? — Dette Spørgsmaal optager mig i denne Tid, saa jeg ligger og drømmer om det om Natten. For de Voksne har det Offentlige sørget. De har Kirke og Variete, Foredragssale og Ølknejper, Teater og Bønnemøder. Men nu Børnene? Sig mig, hvor skal de smaa Stakler vende sig hen i deres Hjælpeløshed? Jeg ser ingen anden Løsning end den, at Skolen efterhaanden maa træde i Hjemmenes Sted. Men — naturligvis! — Skolen maa da langsomt omskabes, maa lidt efter lidt føres tilbage til sit Udspring og blive noget af, hvad Klostret i gamle Dage var, et Asyl, et Fristed, en altid aaben Tilflugt. Men den maa samtidig blive noget ganske andet. Den maa ved sit blotte Ydre, ved Lokalernes Udsmykning, ved Undervisningens Form virke paa eensang hjemligt og festligt paa det barnlige Sind. For der skal jo altsaa her gives Børnene det Grundfond af lyse og frugtbare Livsindtryk, som de senere kan have at tære paa, og